

سؤالهای فارسی

۱۰ دقیقه

فارسی

صفحه ۹ تا صفحه ۱۷

۱- اگر عبارات زیر را با سه واژه از بین واژه‌های «قریب»، «صفر»، «سفر» و «غریب» پر کنیم، کدام واژه اضافه می‌ماند؟

- الف) چیزی به پایان راه نمانده است. این یعنی این ... رو به پایان است و تا مقصد راهی نیست.
ب) در جلسه‌ی مجلس شورای اسلامی، ... به اتفاق وزیران پیشنهادی رأی اعتماد گرفتند.
ج) به دلیل اربعین حسینی، این ایام در ماه ... همیشه در معرض توجه است.

۱) قریب ۲) سفر ۳) صفر ۴) غریب

۲- در کدام گزینه واژه‌ای نادرست معنا شده است؟

- ۱) طفولیت: خردسالی / فروغ: روشن
۲) متعبد: عبادت‌کننده / ظلمت: تاریکی
۳) مصحف: کتاب آسمانی / عنایت: بخشایش
۴) طایفه: قوم / مونس: همدم

۳- کدام عبارت نادرستی املایی یا رسم‌الخطی دارد؟

- ۱) بینایی ده تا در چاه نیافتیم، دست گیر که دست آویز نداریم.
۲) الهی، دلی ده که در کار تو جان بازم؛ جانی ده که کار آن جهان سازیم.
۳) یکی سر بر نمی‌دارد که دوگانه‌ای بگزارد. چنان خواب غفلت برده‌اند که گویی نخفته‌اند که مرده‌اند.
۴) جان پدر، تو نیز اگر بختی به از آن که در پوستین خلق افتی.

۴- در کدام گزینه هر دو اثر متعلق به یک شاعر است؟

- ۱) الهی‌نامه، اسکندرنامه ۲) اسکندرنامه، مخزن‌الاسرار
۳) مخزن‌الاسرار، گلشن راز ۴) گلشن راز، هفت‌پیکر

۵- کدام گزینه دو تن از ادیبانی را که از گلستان سعدی تقلید کرده‌اند، به درستی معرفی می‌کند؟

- ۱) جامی خالق بهارستان، قائم‌مقام خالق پریشان ۲) جامی خالق بهارستان، قآنی خالق پریشان
۳) قآنی خالق بهارستان، قائم‌مقام خالق پریشان ۴) قآنی خالق بهارستان، جامی خالق پریشان

۶- کدام عبارت به تنهایی جمله‌ی آشکاری ندارد؟

- ۱) یک به یک سخن گفتند درباره‌ی لزوم دیدار دوباره‌ی پیرمرد
۲) پسران ناقص‌عقل وزیر، هر کدام به روستایی افتادند
۳) می‌رفتند به بوستان‌ها برای یافتن گلی خوشبو
۴) سربه‌زیر و مراقب، مرتباً به هر سو شبیه

۷- کدام بیت هم تشبیه آشکار دارد و هم شخصیت‌بخشی؟

- ۱) شبنم از روی برگ گل برخاست / گفت می‌خواهم آفتاب شوم
۲) دانه آرام بر زمین غلتید / رفت و انشای کوچکش را خواند
۳) غنچه هم گفت گرچه دلتنگم / مثل لبخند باز خواهم شد
۴) جوجه گنجشک گفت می‌خواهم / فارغ از سنگ بچه‌ها باشم

۸- بیت زیر به کدام یک از نام‌های خداوند اشاره می‌کند؟

«هم قصه‌ی نانموده، دانی / هم نامه‌ی نانوشته، خوانی»

- ۱) ستار‌العیوب ۲) غافر‌الدُّنوب ۳) علّام‌الغیوب ۴) ذوالجلال و الاکرام

۹- بیت کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی بیش‌تری دارد؟

«ای کارگشای هر چه هستند / نام تو کلید هر چه بستند»

- ۱) هر که ببردست که چون آینه صیقلی شود؟ / باز کن از جبین گره، بهر خدا که: هم‌چنین!
۲) گشاد کار مشتاقان در آن ابروی دلیند است / خدا را یک نفس بنشین، گره بگشا ز پیشانی
۳) کار چون در گره افتد ز خدا یاد کنیم / عقده‌ی مشکل ما سبوحی صددانه‌ی ماست
۴) می‌فکن به کار رعیت گره / خدا آنچه دادت به ایشان بده

۱۰- کدام بیت مفهوم متفاوتی دارد؟

- ۱) به دیدار مردم شدن عیب نیست / ولیکن نه چندان که گویند بس
۲) مرد باید که عیب خود بیند / بر ره زور و غیبه ننشیند
۳) عیب مردم پیش از این می‌گفتم اندر چشم خلق / وقتیم آینه‌ی گفنا آخر از خود شرم دار
۴) زشت باشد که عیب خود پوشی / واندر افشای دیگران کوشی

پاسخ سؤال‌های فارسی

۱- گزینه‌ی «۴» (صفحه‌ی ۱۶ کتاب فارسی - واژه)

(هرا قمری)

الف) چیزی به پایان راه نمانده است. این یعنی این سفر رو به پایان است و تا مقصد راهی نیست.

ب) در جلسه‌ی مجلس شورای اسلامی، قریب به اتفاق وزیران پیشنهادی رأی اعتماد گرفتند.

ج) به دلیل اربعین حسینی، این ایام در ماه صفر همیشه در معرض توجه است.

واژه‌ی «غریب» را برای پر کردن عبارت‌ها به کار نمی‌بریم.

۲- گزینه‌ی «۱» (صفحه‌های ۹، ۱۱ و ۱۷ کتاب فارسی - واژه)

(سپیده فلاهی)

فروغ، روشنایی

۳- گزینه‌ی «۱» (صفحه‌های ۹ و ۱۷ کتاب فارسی - املا)

(سپیده فلاهی)

در عبارت گزینه‌ی «۱» املا «نیافتیم» نادرست و به شکل «نیفتیم» درست است.

۴- گزینه‌ی «۲» (صفحه‌های ۹، ۱۱ و بخش اعلام کتاب فارسی - تاریخ ادبیات)

(سپیده فلاهی)

آثار گزینه‌ها همه متعلق است به نظامی گنجوی، به جز الهی‌نامه که اثر عطار نیشابوری است و گلشن راز که کتاب شیخ محمود شبستری است.

۵- گزینه‌ی «۲» (صفحه‌ی ۱۷ و بخش اعلام کتاب فارسی - تاریخ ادبیات)

(سپهر مسن‌فان‌پور)

جامی خالق بهارستان و قآنی خالق پریشان دو تن از ادیبانی هستند که از گلستان سعدی تقلید کرده‌اند. قائم‌مقام نیز در اثر دیگری از گلستان

تقلید کرده است.

۶- گزینه‌ی «۴» (صفحه ۱۶ کتاب فارسی - دانش‌های ادبی و زبانی)

(سپهر مسن‌فان‌پور)

عبارت گزینه‌ی «۴» جمله‌ای ندارد، چون معنای کاملی را منتقل نمی‌کند.

۷- گزینه‌ی «۳» (صفحه ۱۳ کتاب فارسی - آرایه‌های ادبی)

(همید اصفهانی)

هر چهار بیت این سؤال شخصیت‌بخشی دارند، ولی تنها بیت گزینه‌ی «۳» است که تشبیه هم دارد.

۸- گزینه‌ی «۳» (صفحه ۹ کتاب فارسی - مفهوم)

(کتاب سه‌سطمی عمومی هفتم)

«عَلَمُ الْغُیُوبِ» یعنی داننده‌ی نهان‌ها؛ بیت صورت سؤال دقیقاً به این صفت خداوند تعالی اشاره دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «سِتَّارِ الْعِیُوبِ»: پوشاننده‌ی عیب‌ها

گزینه‌ی «۲»: «غَافِرِ الذَّنُوبِ»: آمرزنده‌ی گناهان

گزینه‌ی «۴»: «ذَوَالْجَلَالِ وَالْاِکْرَامِ»: صاحب شکوه و بخشش

۹- گزینه‌ی «۳» (صفحه ۹ کتاب فارسی - مفهوم)

(کتاب سه‌سطمی عمومی هفتم)

بیت صورت سؤال، ذکر نام خداوند را باعث شدن قفل‌ها می‌داند. مصراع نخست بیت گزینه‌ی «۳» نیز دقیقاً چنین مفهومی دارد: «زمانی که

گرهی در کارمان بیفتد، از خدا یاد می‌کنیم.»

بازگردانی ابیات سایر گزینه‌ها:

بیت گزینه‌ی «۱»: هر کسی از تو پرسید که «آینه، چگونه صیقلی می‌شود؟»، برای رضای خدا از پیشانی‌ات گره بگشا (اخم نکن) و بگو: چنین!

بیت گزینه‌ی «۲»: آن‌چه گره از کار مشتاقان باز می‌کند، ابروی دل‌بند تو است. تو را به خدا یک نفس بنشین و گره از پیشانی باز کن.

بیت گزینه‌ی «۴»: به کار رعیت گره می‌فکن. آن‌چه خدا به تو داد، تو به مردم بده.

۱۰- گزینه‌ی «۱» (مشابه صفحه ۱۷ کتاب فارسی - مفهوم)

(همید اصفهانی)

در بیت گزینه‌ی «۱» می‌خوانیم: «به دیدن مردم رفتن عیب نیست، ولی نه آن قدری که به تو بگویند بس است»، یعنی اعتدال را در دیدار مردم

باید رعایت کنیم. در سایر ابیات، درباره‌ی این‌که «باید عیب خود را دید و نه عیب مردم را» صحبت شده است.